УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум: 15.09.2022.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I	**ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ**
1.	Датум и орган који је именовао комисију Филолошки факултет Универзитета у Београду Одлуком број 2484/1 од дана 07.07.2022. године Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду (на седници одржаној 27.06.2022.) образована је комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације под насловом *Функције и значење генитива у албанском и српском језику,* коју је пријавила докторанткиња Марија Хркаловић, број досијеа: 15055д.
2.	Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: 1. др Наиље Маља Имами, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду (датум избора у звање: 10.07.2019. године, ужа научна област: Албанологија) 2. др Мерима Кријези, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду (датум избора у звање: 29.01.2019. године, ужа научна област: Албанологија) 3. др Борко Ковачевић, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду (датум избора у звање: 06.02.2018. године, ужа научна област: Општа лингвистика) 4. др Жарко Бошњаковић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Саду (датум избора у звање: 3.7.2014. године, ужа научна област: Српски језик и лингвистика)
II	**БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА**

Марија Хркаловић је рођена је 12.07.1990. године у Београду. Земунску Гимназију је завршила 2009. године, а исте године се уписала на Филолошки факултет Универзитета у Београду, на Катедру за албански језик, књижевност, културу. Дипломирала је 2013. године са просечном оценом 8.97. Исте године уписује мастер студије, смер: језик, књижевност, култура на Филолошком факултету у Београду, које завршава 2015. године са просечном оценом 9.80 и одбрањеном мастер тезом „Акузатив у српском и албанском језику“. Докторске студије на Филолошком факултету уписује 2015. године. У току 2015. године била је ангажована као сарадник у настави на Катедри за албански језик на Филолошком факултету у Београду, а као асистент на овој Катедри почиње да ради 2016. године. Држи вежбе из предмета: Албански језик 1, 2, 3 и 4 и Савремени албански језик 1, 2, 3 и 4. Од 2016. до почетка 2022. године на Катедри за албанологију је била ангажована и као в.д. секретара и библиотекара Катедре. Од 2017. године учествује на међународним конференцијама посвећеним албанском језику: Mapping Balkan Routes: literary, cultural and linguistic landscapes, International Conference on Balkan Studies 1 и 2. На конференцији Mapping Balkan Routes 2 је била и члан одбора за организацију. У току 2018. и 2019. године за Српско биолошко друштво преводи тестове за општинска и окружна такмичења из биологије за основне и средње школе. Од 2018. године је ангажована као сарадник Завода за унапређење васпитања и образовања - члан комисије за евалуацију уџбеника, приручника и наставних материјала на албанском језику.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

- Popović, M. (2021). Poređenje dvojezičnosti u Srbiji sa posebnim osvrtom na srpsko-albansku dvojezičnost. *Mapping Balkan Routes 2: Literary, Cultural and Linguistic Landscapes - European Perspectives*. ur. Mirjana Marinković, Merima Krijezi. - ISBN 978-86-6153-646-5. - Vol. 2, p. 139–149. https://doi.org/10.18485/mbr.2021.2.ch9
- Malja-Imami, N. R. Popović, M. (2021). Albanizmi u srpskim i makedonskim govorima. *Naučne publikacije Državnog univerziteta u Novom Pazaru*. Serija B, Društvene & humanističke nauke, 4(2), 85-102. https://doi.org/10.5937/NPDUNP2102085M

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ НА ДИСЕРТАЦИЈИ

Увидом у биографију и библиографију кандидаткиње, комисија сматра да кандидаткиња Марија Хркаловић **испуњава све услове за израду докторске дисертације.**

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

НАПОМЕНА:

За ментора је предложена др Наиље Маља Имами, ванредни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за албански језик, књижевност, културу.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Маља-Имами, Н. (2018). Синкретизам генитива и датива у балканском ареалу. *Српски Језик*, *23*, стр. 533-546. doi:10.18485/sj.2018.23.1.31
2. Malja-Imami, N. (2013). Kontrastivna sintaksičko-semantička analiza nominativa u srpskom i albanskom jeziku. *Настава албанског језика као страног, Mësimdhënia e gjuhës shqipe si gjuhë e huaj.* Универзитет у Београду - Филолошки факултет. Стр. 75-87.
3. Маља-Имами, Н. (2013). Udvajanje objekta u balkanskom jezičkom arealu. *Анали Филолошког Факултета*, *25*(2), 47–59.
4. Malja-Imami, N. (2012). *Konvergencija i divergencija padežnih sistema u balkanskom jezičkom arealu: doktorska disertacija* [[N. R. Malja-Imami]]. https://phaidrabg.bg.ac.rs/detail_object/o:7073?tab=0#mda
5. Маља Имами, Н (2012) Адмиратив у албанском језику, Анали филолошког факултета. Knj. 24, sv. str. 231-232. ISSN 0522-8468.
6. Маља Имами, Н: (2015) Диглосија у албанском језику“, М52 Анали Филолошког факултета. Стр. 397-412; UD: 811.18-282; COBISS.SR-ID 26522983
7. Malja-Imami, (2019) Uvod u albanologiju, udžbenik, Filološki fakultet
8. Malja-Imami, N (2009) Gramatika albanskog jezika (fonetika i morfologija) NNK, Beograd

Комисија сматра да ван. проф. др Наиље Маља Имами испуњава **све услове за ментора ове докторске дисертације** за област албанологије и морфо-синтаксе падежа.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. Формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе *Функције и значење генитива у албанском и српском језику* **прикладан** и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. Предмет (проблем) истраживања

Предмет докторске дисертације је истраживање генитива у албанском и српском језику. Рад ће бити фокусиран на контрастивну анализу овог падежа у албанском и српском језику и проналажење сличности и разлика у функцијама и значењима албанског и српског генитива.

Српски језик је изразито флективан, те је категорија падежа једна од категорија којима се одликују именичке речи, мада је и у српском језику присутан синкретизам падежних облика. Албански језик се пак, са својих пет падежа, одликује високим степеном синкретизма падежних облика, односно нема засебне облике

за сваки падеж. Морфолошки се поклапају, увек, у једнини неодређеног и у једнини одређеног вида: генитив, датив и аблатив; у једнини неодређеног вида: номинатив и акузатив; у множини неодређеног и у множини одређеног вида: номинатив и акузатив; у множини одређеног вида генитив, датив и аблатив. С обзиром на то да представља сваки појединачни облик именичке речи у деклинационој парадигми (Пипер и сарадници, 2005), падеж и у српском и у албанском језику посматрамо као морфолошку категорију. Међутим, имајући у виду то да уз помоћ падежа именичке речи ступају у синтаксичко-семантичке односе, падеж је свакако и синтаксичко-семантичка категорија (Пипер и сарадници, 2005). Из тог разлога анализа генитива у овој дисертацији ће бити фокусирана на обе одлике падежа.

Главна одлика албанског генитива која увек резултира неконгруентношћу са српским генитивом је препозитивни члан, неизоставни део албанског генитива. Као и у српском језику, у којем је генитив означен као најсложенији и најсвеобухватнији падеж, генитив у албанском језику има више различитих функција и значења. Кандидаткиња тежи да методом контрастрирања, кроз примере из предложеног корпуса, утврди сличности и разлике у значењима и функцијама српског и албанског генитива.

Комисија закључује да је **предложени предмет истраживања подобан својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације.**

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидаткиња је приложила библиографију од преко 80 библиографских јединица релевантних за истраживање:

1. Agalliu, F. (1980). Sa rasa ka gjuha shqipe*?. Studime filologjike*, nr.3.: str. 56—62
2. Agalliu, F. (1988). *Çështje të morfologjisë së gjuhës së sotme shqipe*.Tiranë: Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë.
3. Agalliu, F. Angoni, E. Demiraj, Sh. Dhirmo, A. Hysa, E. Lafe, E. Likaj, E. (2002). *Gramatika e gjuhës shqipe. Vëllimi I. Morfologjia*. Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i gjuhësisë dhe i letërsisë. Tiranë.
4. Agalliu, F. Angoni, E. Demiraj, Sh. Dhirmo, A. Hysa, E. Lafe, E. Likaj, E. (2002). *Gramatika e gjuhës shqipe. Vëllimi II. Sintaksa*. Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i gjuhësisë dhe i letërsisë. Tiranë.
5. Agani, H. (1977). Përsiatje rreth një sinkretizmi në shqipe. *Gjurmime albanologjike, seria e shkencave filologjike*, VII, s. 83-114
6. Birtić, M. Brozović Rončević, D. (ur.) (2010). *Sintaksa padeža*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.

7. Blake, B.J. (2001). *Case*. Cambridge University Press. United Kingdom (second edition).

8. Bokshi, B. (2005). *Rruga e formimit të fleksionit të sotëm nominal të shqipës*. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës. Botime të veçanta LXII, Seksioni i gjuhësisë dhe i letërsisë. Libri 26, Prishtinë.

9. Božović, Đ. (2021). Roli i sinkretizmit në sistemin rasor të shqipes. *Mapping Balkan Routes 2: Literary, Cultural and Linguistic Landscapes - European Perspectives*. [ed. Mirjana Marinković, Merima Krijezi]. - ISBN 978-86-6153-646-5. - Vol. 2 (2021), str. 59–68. http://doi.fil.bg.ac.rs/volume.php?lang=en&pt=eb_ser&issue=mbr-2021-2&i=3

10. Buchholz, O. (1977). *Mbi gërshetimin e aspekteve morfologjike e sintaksore tek rasat në gjuhën shqipe*. Gjurmime albanologjike, seria e shkencave filologjike, VII, s. 145- 158.

11. Bugarski, R. (1972). *Jezik i lingvistika*. Beograd. Nolit

12. Bugarski, R. (1973). A system of English prepositons and their SerboCroatian equivalents. *The Yugoslav Serbo-Croatian-English Contrastive Project*, Reports 8, Zagreb.

13. Buxheli, L. (2007). *Modelet e caktimit rasor në gjuhën e sotme shqipe*. Botimet Neraida. Tiranë.

14. Catasso, N. (2011). *Genitive-Dative Syncretism in the Balkan Sprachbund: An Invitation to Discussion*. (http://www.skase.sk/Volumes/JTL19/pdf_doc/04.pdf)

15. Çeliku, M. (1975). Lokucionet parafjalore emërore në gjuhën letrare shqipe.-në: *Çështje të gramatikës së shqipes së sotme*. Vëll. II, Tiranë, f. 206—249.

16. Çeliku, M. (1990). Parafjalët foljore në gjuhën e sotme letrare shqipe. *Gjuha jonë*. Tiranë, 10/1990, 4: f. 64—71.

17. Çeliku, M. Domi, M. Floqi, Sh. Mansaku, S. Përnaska, R. Prifti, S. Totoni, M. (2002). *Gramatika e gjuhës shqipe 2.* Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i gjuhësisë dhe i letërsisë. Tirana

18. Çeliku, M. Domi, M. Floqi, Sh. Mansaku, S. Përnaska, R. Prifti, S. Totoni, M. (2002). *Gramatika e gjuhës shqipe 2.* Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i gjuhësisë dhe i letërsisë. Tirana

19. Çeliku, M. (2006). Parafjalët e lidhëzat e shqipes standarde vështruar në rrafshin normativ. *Seminari ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare, (Materialet e punimeve të Seminarit XXV Ndërkombëtar për Gjuhën, 312 Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare. Prishtinë, gusht 2006)*. Universiteti i Prishtinës. Fakulteti i Filologjisë. - Universiteti i Tiranës. Fakulteti i Historisë-Filologjisë. Prishtinë, vëll. I

20. Çeliku, M. (2012). *Sintaksë e gjuhës shqipe (përbërësit sintaksorë). Vështrimi i ri teorik*. Universiteti Aleksandër Xhuvani Elbasan. Shtëpia botuese Ilar. Tirana

21. Demiraj, S. (1975). *Sistemi i lakimit në gjuhën shqipe*. Universitetiti i Tiranës. Tiranë

22. Demiraj, S. (1985). *Gramatikë historike e gjuhës shqipe*. Enver Hoxha, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë. 8 Nëntorit. Tiranë.

23. Demiraj, S. (2004). *Gjuhësi ballkanike*. Tiranë. Shkenca (http://dielli.net/pdf/historia/GjuhesiBallkanike.pdf)

24. Dhima, Th. (2010). *Gjuha shqipe. Sintaksa.* Universiteti Eqrem Çabej. Gjirokastër

25. Đorđević, R. (1987). *Uvod u kontrastriranje jezika*. Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Beograd.

26. Đorđević, R. (2000). *English-Serbian Contrastive Examples – englesko-srpski kontrastivni primeri*. Univerzitet u Beogradu.

27. Floqi, S. (1992). Togëfjalëshat me parafjalën nga në shqipen e sotme letrare. *Studime filologjike*, nr. 1—4: f. 23—34.

28. Ivić, M. (1961). On the structural characteristics of the Serbocroatian case system. International *Journal of Slavic Linguistic and Poetics*, 4: 38—47.

29. Ivić, M. (1995). O strukturi srpskohrvatskog padežnog sistema. *Lingvistički ogledi*. Beograd. Biblioteka XX vek, s. 195-203

30. Karapinjalli, M. (1986). Për një përdorim normativ të parafjalëve prej dhe nga. *Gjuha jonë*, Tiranë, 6/1986, 4: f. 43—48.

31. Klikovac, D. (2006). Semantika predloga. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.

32. Kovačević, B. Junichi, T. (2012). The number of cases in relation to language contact. *Contemporary Foreign Language Education: Linking Theory into Practice*, 343-353. Capaјево: IBU Publications.

33. Kovačević, B. (2021). Jezički kontakt i pojednostavljivanje gramatike na primeru padeža. *Mapping Balkan Routes 2: Literary, Cultural and Linguistic Landscapes - European Perspectives*. [ed. Mirjana Marinković, Merima Krijezi]. - ISBN 978-86-6153-646-5. - Vol. 2, str. 69–77. https://doi.org/10.18485/mbr.2021.2.ch4

34. Krijezi, M. (2006). Për sistemin e rasave në gjuhët shqipe dhe serbe. *Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare (Materialet e punimeve të Seminarit XXV Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare. Prishtinë, gusht 2006).* Universiteti i Prishtinës. Fakulteti i Filologjisë.- Universiteti i Tiranës. Fakulteti i Historisë-Filologjisë. 25/1: f. 269—273.

35. Krijezi, M. (2013). *Značenje predloga u albanskom i srpskom jeziku*. Doktorska disertacija. Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet. 10.2298/BG20130207KRIJEZI.

36. Likaj, E. (2006). *Zhvillimi i eptimit në gjuhën shqipe (Morfologji historike).* Universiteti i Tiranës, Fakulteti i historisë dhe i filologjisë, departamenti i gjuhësisë. Tiranë.

37. Malja Imami, N. (2012). *Konvergencija i divergencija padežnih sistema u balkanskom jezičkom arealu*. Doktorska disertacija. Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu. https://phaidrabg.bg.ac.rs/detail/o:7073?tab=0#/mda

38. Matas Ivanković, I. (2009). Izražavanje prostornih značenja prijedložnopadežnim izrazima. *Prostor u jeziku. Književnost i kultura šezdesetih*. Zbornik radova 37. seminara Zagrebačke slavističke škole Zagreb. (http://www.hrvatskiplus.org/prilozi/dokumenti/anagram/MatasIvankovic_Izrazavanje.pdf)

39. Miličević, M. Kovačević, B. (2010). Comparing different contexts of cross-linguistic influence: The expression of possession in language contact and translation. *Second International Conference on Linguistic and Intercultural Education* (CLIE2), 10-12 June 2010, Herceg Novi, Montenegro.

40. Mulaku, R. (2004). Kundër përdorimit të parafjalës në në vend të nga. *Gjuha jonë*. Prishtinë, 22/2004, 1: f. 50—52.

41. Murati, Q. (1984). Terminologjia gjuhësore në *Gramatikën e serbokroatishtes* të Selman Rizës. *Gjuha shqipe*, Prishtinë, nr.1: f. 15—20.

42. Newmark L. Hubbard Ph. Peter R. P. (1982). Preposition and Prepositionals (in book): *Standard Albanian-reference grammar for students*. Stanford University Press, United States of America, pp. 289—300.

43. Përnaska, R. (2003). A ka rasë gjinore shqipja? *Seminar ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare*. Prishtinë, 21 (2). s. 107- 115

44. Rexhepi, S. (2007). Sistemi i rasave në gjuhën shqipe dhe në gjuhën gjermane. *Seminari ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare, (Materialet e punimeve të Seminarit XXVI Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare. Prishtinë, gusht 2007).* Universiteti i Prishtinës. Fakulteti i Filologjisë. - Universiteti i Tiranës. Fakulteti i Historisë-Filologjisë. Prishtinë, 26/1, 299—309.

45. Riza, S. (1952). *Gramatikë e sërbo-kroatishtes*. Prishtinë , Mustafa Bakija

46. Riza, S. (1965). *Emrat në shqipe. sistemi i rasavet dhe tipet e lakimit*. Tiranë. Universiteti Shtetor i Tiranës

47. Samara, M. (1999). *Parafjalët në shqipen e sotme (Vështrim leksiko-semantik).* Tiranë: Panteon.

48. Štambuk, Z. (ur.) (1972). *Enciklopedijski leksikon – Mozaik znanja. Srpskohrvatski jezik*. Interpres. Beograd. стр. 201 – 202.

49. Tarpomanova, E. (2021). Mapping the "Sprachbund" and the Grammaticalization Theory: The Case of the Balkan Languages. Mapping Balkan Routes 2: Literary, Cultural and Linguistic Landscapes - European Perspectives. [ed. Mirjana Marinković, Merima Krijezi]. - ISBN 978-86-6153-646-5. - Vol. 2 (2021), str. 17–35. https://doi.org/10.18485/mbr.2021.2.ch1

50. Topalli, K. (2009). Nyjat e shqipes. *Qendra e studimeve albanologjike, Instituti i gjuhësisë dhe i letërsisë*. Botimet Toena. Tiranë.

51. Topalli, K. (2009). *Sistemi rasor i emrave të shqipës.* Tiranë: Plejad.

52. Vokshi, H. (1955). *Objekti i dyfishtë: Për përdorimin e dyfishtë të disa rasave në shqipet*. Përparimi, Prishtinë, 4

53. Xhuvani, A. (1964). Parafjalët. *Studime filologjike*, Tiranë. nr. 1: f. 7—59

54. Бошњаковић, С. Ж. (2021). Функције и значења номинатива у говору села Бинач и Клокот у Горњој Морави. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* LXIV/1, Нови Сад: 67–95.

55. Жугић, Р. (2006). Генитивне предлошко-падежне синтагме просторне и месне семантике у говору јабланичког краја. *Јужнословенски филолог*. (62), 259-280. https://doi.org/10.2298/JFI0662280Z https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_2864

56. Ивић, М. (1951). О предлогу по у српскохрватском језику. *Јужнословенски филолог*. Београд: Српска академија наука., 19, 173-212. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_5377

57. Ивић, М. (1953). О проблему падежне системе у вези са савременим схватањима у лингвистичкој науци. *Јужнословенски филолог*. Београд : Српска академија наука., 20, 191-211. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_5376

58. Ивић, М. (1954). Узрочне конструкције с предлозима због, од, из у савременом књижевном језику. *Наш језик*. Београд : Иститут за српски језик., 5(5-6), 186-194. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_8595

59. Ивић, М.. (1955). Из проблематике падежних временских конструкција. *Јужнословенски филолог*. Београд : Српска академија наука., 21, 165-214. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_5419

60. Ивић, М. (1957). Систем предлошких конструкција у српскохрватском језику. *Јужнословенски филолог*. Београд : Српска академија наука., 22, 141. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_5420

61. Ивић, М. (1971). Квестионар за уотребу падежа у савременом српскохрватском књижевном језику. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, Нови Сад, XIV/1, стр. 159—169.

62. Јуришић, М. (2014). Синтакса падежа Горње Пчиње. (Одредбене функције). *Српски дијалектолошки зборник* LXI, Београд: 367–534.

63. Клајн, И. (2002). Сложени прилози, сложени предлози. (у књизи) *Творба речи у савременом српском језику. Први део.: Слагање и префиксација.* 132—139. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.

64. Кликовац, Д. (2007). Предлошка значења у настави српског језика као страног: случај предлога у и на / Душка Кликовац. *Српски као страни језик у теорији и пракси*. Ур. Милорад Дешић. – Београд: Филолошки факултет, Центар за српски као страни језик. 47−63.

65. Малџијева, В. Тополињска, З. Ђукановић, М. Пипер, П. (2009). Српски језик. у *Јужнословенски језици. граматичке структуре и функције*. у редакцији Предрага Пипера. Београд. Београдска књига. 381-536.

66. Маља Имами, Р. Н. (2018). Синкретизам генитива и датива у балканском ареалу. *Српски језик*, број XXIII, стр.. 533-546; ISSN 0354-9259.

67. Милорадовић, С. (2003). *Употреба падежних облика у говору Параћинског Поморавља. Балканистички и етномиграциони аспект*. Београд, Етнографски институт САНУ. Посебна издања 50.

68. Мршевић, Д. (1972—1973). Предлози над, под, пред и изнад, испод и испред с одговарајућим падежним облицима у функцији одређивања просторних односа. *Наш језик*, 19. Београд, св. 4—5.: стр. 204—227.

69. Николић, Б. (1972). Основне значењске категорије српскохрватских падежа у светлости Белићеве синтагматике. *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*. Београд : Филолошки факултет., 38(3-4), 215-233. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_5218

70. Петровски, М. (2001). *Мешање падежа места и падежа циља – балканизам или иманентно словенски развој (на корпусу ћириличких повеља XII и XIII века.* Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. Нови Сад, 44, бр. 1-2, 117-136. (http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0352-5724/2001/0352-57240102117P.pdf 15.08.2012)

71. Пипер, П. (1977—1978). Обележавање просторних односа предлошкопадежним конструкцијама у савременом руском и српскохрватском језику. *Прилози проучавању језика*, 13-14, 1-51.

72. Пипер, П. (1984). Психолингвистички аспект опозиције „унутра/споља“ као могућег конститутивног фактора система семантичких категорија. *Годишњак Савеза друштва за примењену лингвистику Југославије*. 7-9, 223-230.

73. Пипер, П. Антонић, И. Ружић, В. Танасић, С. Поповић, Љ. Тошовић, Б. (2005). *Прилози граматици српског језика. Синтакса савременога српског језика. Проста реченица*. уредник: Милка Ивић. Институт за српски језик САНУ. Београдска књига. Матица српска. Београд.

74. Пипер, П. Клајн, И. (2015). *Нормативна граматика српског језика*. Нови Сад: Матица српска.

75. Поповић, Љ.. (1964). Падежна синонимика у језику Вука Стеф. Караџића. *Наш језик.* Београд: Иститут за српскохрватски језик., 14(2-3), 73-129. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_8265

76. Поповић, Љ.. (1966). Предлошки изрази у савременом српскохрватском језику. *Наш језик* . Београд : Иститут за српскохрватски језик., 15(3-4), 195-220. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_8246

77. Радовић Тешић, М. (1972—1973). Предлог код уз генитив глаголских и других апстрактних именица у функцији одређивања времена и његове семантичко-синтаксичке опозиције. *Наш Језик*. XIX / 4—5: стр. 228—255. Београд.

78. Станишић, В. (1989). О неким сличностима у падежном систему између албанског и српскохрватског језика. Балканолошки институт САНУ, *Balcanica* XX.

79. Станишић, В. (1995). *Српско-албански језички односи.* Београд : Балканолошки институт Српске академије наука и уметности. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_4015

80. Стевовић, И. (1955). О питању конструкција падежа с предлозима. *Јужнословенски филолог*. Београд : Српска академија наука., 21, 215-236. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_5457

81. Стевовић, И. (1974). Неопходна разграничења код функције падежа. *Књижевност и језик.* XXI, br.2: str. 20—31, Београд.

82. Тополињска, З. (1996). 'Падеж' и 'глаголски род' - две стратегије граматикализације односа између 'предиката' и његових 'аргумената'. *Јужнословенски филолог* (52), 1-9. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_3140

83. Тополињска, З. (2002). Антропоцентричка теорија језика и српски падежни системи. *Јужнословенски филолог* (58), 1-13. https://doi.org/10.2298/JFI0258001T. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_dais_3050

84. Фелешко, К. (1995). *Значења и синтакса српскохрватског генитива*. Матица српска. Вукова задужбина. Орфелин. Нови Сад: Матица српска.

Речници и лексикони:

85. Štambuk, Z. (ur.) (1972). *Enciklopedijski leksikon – Mozaik znanja. Srpskohrvatski jezik*. Interpres : Beograd. стр. 201 – 202.

86. Thomai, J. Samara, M. Haxhillazi, P. Shehu, H. Feka, Th. Memisha, V. Goga, A. (2006). *Fjalor i gjuhës shqipe*. Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i gjuhësisë dhe i letërsisë : Tiranë..

87. Вујанић, М. Гортан-Премк, Д. Дешић, М. Драгићевић, Р. Николић, М. Ного, Љ. Павковић, В. Рамић, Н. Стијовић, Р. Радовић-Тешић, М. Фекете, Е. (2011). *Речник српскога језика . Измењено и поправљено издање*. уредник: Николић, М. Матица српска : Нови Сад.

4. Циљеви истраживања

Кандидаткиња настоји да истражи падеж генитив у српском и албанском језику опише што више функција и значења генитива у оба језика, као и да укаже на сличности и разлике међу њима кроз двосмерну

контрастивну анализу, односно контрастрирајући језик А (српски) помоћу језика Б (албански), али и језик Б (албански) помоћу језика А (српски).

Екстерни циљ рад се тиче примењене лингвистике и теорије превођења: овим радом кандидаткиња жели да допринесе бољем разумевању овог падежа, као и уопштено падежних система српског и албанског језика и тиме читаоцима рада потенцијално олакша учење и истраживање ових језика и унапреди превођење са једног језика на други.

Осим тога, кандидаткиња жели и да читалачкој публици на српском језику приближи лингвистичка истраживања на албанском језику на пољу морфо-синтаксе и семантике падежа.

Комисија закључује да је циљ **истраживања одговарајући теми и предмету истраживања дисертације.**

5. Хипотезе

На основну релевантне литературе која се тиче теоријског оквира истраживања и познавања српског и албанског језика, кандидаткиња раду приступа са неколико хипотеза: 1) генитив је по значењу најсложенији, док је по функцији најсвеобухватнији падеж у нашем језику. У албанском је генитив такође падеж са више различитих функција и значења. Прва хипотеза је да ће у албанском језику значења српског генитива имати, како генитив албанског језика, тако и други падежи, а пре свега номинатив; 2) генитив албанског језика врши готово све исте функције као генитив српског језика. Како се са становишта српског језичког стандарда не препоручује употреба посесивног генитива тамо где се може употребити присвојни придев, тако ће се неизбежно наилазити на неконгруентне конструкције, односно за посесивни генитив на албанском језику користиће се присвојни придев у српском језику.

Комисија закључује да су **хипотезе одговарајуће циљевима истраживања** које кандидаткња жели да постигне.

6. Очекивани резултати

Очекивани резултати се односе на потврђивање постављених хипотеза и давање одговора на истраживачка питања. Наиме, пре свега се очекује да ова дисертација потврди хипотезу да значења српског

генитива у албанском језику носе како генитив, тако и други падежи, а пре свега номинатив, као и хипотезу да генитив албанског језика врши готово све исте функције као генитив српског језика.

Осим тога очекује се да ће дисертација допринети бољем разумевању генитива, као и уопштено падежних система српског и албанског језика читаоцима дисертације.

Очекујемо и да ће албанска истраживања на пољу морфо-синтаксе падежа бити приступачнија читалачкој публици на српском језику.

Комисија закључује да су **очекивани резултати одговарајући циљевима истраживања и предмету докторске дисертације.**

7. План рада и методе истраживања

Истраживање и писање рада састоји од неколико фаза: У првој фази ауторка прикупља текстове на албанском и српском језику који ће послужити као корпус за контрастивну анализу. Примери које намерава да анализира су реченице и текстови ексцерпирани из књижевне литературе на српском и албанском језику, као и примери ексерпирани из уџбеника и граматика српског и албанског језика и научних радова посвећених овој теми. Потом ће методом контрастивне анализе анализирати прикупљене текстове и примере. Последња фаза је бити фаза писања рада, односно записивања добијених резултата.

Сама дисертација ће се састојати од уводних напомена и објашњења општих појмова, описа методологије и теоријског оквира, објашњења падежних система српског и албанског језика, а потом ће се фокусирати на анализу генитива. Једно поглавље рада ће бити посвећено и прегледу истраживања на пољу дијалектологије, прецизније, народним говорима који су изложени утицају албанског језика.

У првом делу разраде, полазећи од српског језика, кандидаткиња ће анализирати генитив кроз албански језик, наводећи преводне еквиваленте српског генитива на албанском. Функције и значења генитива на српском језику ће утврдити помоћу уџбеника и граматика српског језика.

У другом делу рада кандидаткиња ће контрастирати падеж генитив полазећи од албанског језика и анализираће његове функције и значења и понудити преводне еквиваленте на српском језику. Функције и значења генитива на албанском језику ће утврдити помоћу уџбеника и граматика албанског језика.

Комисија сматра да су **план рада и предложене методе истраживања у складу са циљевима рада и адекватан предмету докторске дисертације.**

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТКИЊЕ: Марије Хркаловића НАПОМЕНА:
На основу наведених података о кандидаткињи, Комисија констатује да је Марија Хркаловић подобна за израду докторске дисертације. На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области албанологије и морфо-синтаксе падежа. На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Наиље Маља Имами подобан ментор за предложену докторску дисертацију. На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене подобности кандидаткиње Марије Хркаловић и предложене теме докторске дисертације *Функције и значење генитива у албанском и српском језику*, а да се за ментора именује др Наиље Маља Имами, ванредни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. проф. др Наиље Маља Имами
2. проф. др Мерима Кријези
3. проф. др Борко Ковачевић
4. проф. др Жарко Бошњаковић